

Presenting the Strategic Thinking Skill Model in Farhangian University of Mazandaran Province

ARTICLE INFO

Article Type
Research Article

Authors

Mahin Keikhanjad*
Alireza Keikha
Eghlima Kord
Nasrin Salimabadi Farahani
Khalilollah Kord

How to cite this article

Mahin Keikhanjad, Alireza Keikha, Eghlima Kord, Nasrin Salimabadi Farahani, Khalilollah Kord, Presenting the Strategic Thinking Skill Model in Farhangian University of Mazandaran Province; *Life Style Centeredon Health*, 2022:6(1): 64-77.

1. Assistant professor, Farhangian University faculty member (Corresponding Author).
2. Assistant Professor, Farhangian University faculty member.
3. MA Sociology, Secretary.
4. MA Shia studies, majoring in sociology.
5. MA Science in Psychology.

* Correspondence:

Address:
Phone:
Email: mkeyka@yahoo.com

Article History

Received: 2022/02/24
Accepted: 2022/05/10

ABSTRACT

The ability to interpret unrelated and unplanned events and events is the biggest sign of the success of successful managers of current organizations, and these abilities are actually the same strategic thinking in an organization, which itself shows a fundamental deficiency to bring an organization to excellence and empowerment. The purpose of this research is to present the model of strategic thinking skills in Farhangian University of Mazandaran province and the research is applied in terms of purpose and descriptive-survey and cross-sectional in terms of research method. The statistical population of the research includes 150 employees of Farhangian University of Mazandaran province in the academic year 2015-2016, and the research was conducted based on the data collected from 150 subjects, using the census sampling method. The required data was collected using a questionnaire and analyzed through SPSS and LISREL software. For data analysis, sample t-test and exploratory and confirmatory factor analysis were used. The findings showed, according to the results obtained from the exploratory factor analysis and also; The results of standard coefficients, t values and R2 value in confirmatory factor analysis, each of the components of systemic thinking, strategic determination, advancement based on scientific approach, intelligent opportunism, strategic impact and influence, understanding the situation based on learning and cognitive concepts and ability Creating organizational infrastructures are effective in explaining strategic thinking skills in Farhangian University of Mazandaran province, so the final model of strategic thinking skills in Farhangian University will consist of the seven mentioned components. In the end, according to the results, in order to improve the situation of the components that explain strategic thinking skills, practical and applicable suggestions were presented.

Keywords: Strategic Thinking Skill, Exploratory and Confirmatory Factor Analysis, Farhangian University of Mazandaran Province.

ارائه مدل مهارت تفکر استراتژیک در دانشگاه

فرهنگیان استان مازندران

مهین کیخانزاد*

استادیار، عضو هیئت علمی دانشگاه فرهنگیان (نویسنده مسئول)

علیرضا کیخا

استادیار، عضو هیئت علمی دانشگاه فرهنگیان.

خواهد بود. در پایان با توجه به نتایج حاصل، به منظور بهبود وضعیت مولفه‌های تبیین کننده مهارت تفکر استراتژیک، پیشنهاداتی کاربردی و قابل اجرا ارائه گردید.

واژگان کلیدی: مهارت تفکر استراتژیک، تحلیل عاملی اکتشافی و تائیدی، دانشگاه فرهنگیان استان مازندران.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۱۲/۰۵

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۲/۲۰

* نویسنده مسئول: mkeyka@yahoo.com

مقدمه

امروزه هرچه به سمت آینده حرکت می‌کنیم باتوجه به تغییرات سریع و پیچیده تر شدن محیط و اداره سازمان‌ها و بنگاه‌ها (۱) مشکلات سازمان‌ها روز به روز پیچیده تر شده و حل آنها نیازمند تفکر بهتر و ارائه راه حل‌های نوین است (۲). توانایی تفسیر رخدادها و وقایع غیرمرتبط و برنامه ریزی نشده بزرگترین نشان موفقیت مدیران موفق سازمان‌های کنونی است که این توانایی‌ها در واقع همان تفکر استراتژیک^۱ در یک سازمان می‌باشد که خود مبین یک کمبود اساسی برای رساندن یک سازمان به تعالی و توانمندسازی می‌باشد. این توانایی استراتژیک می‌تواند به مدیران کمک نماید که بتوانند وقایع آینده را درک، تشخیص، پیش بینی و کنترل نمایند و بجای آنکه تحت تأثیر تغییرات قرار بگیرند، تغییرات آتی را تحت تأثیر خود قرار دهند. از طرفی کاربرد تفکر استراتژیک در یک سازمان بدون توجه به نوع اقدام و سبک مدیریتی مدیران امروز منتج به موفقیت نخواهد شد. چرا که بالندگی یک سازمان صرفاً به خود مدیر، تفکرات و تصمیمات او به تنهایی بستگی ندارد و به مسائلی مانند توجه به شرایط و موقعیت سازمان، ویژگی‌ها، شرایط، نیازها و اولویت‌های کارکنان سازمان نیز بستگی دارد (۳). محیط (سازمان‌های) امروز با ویژگی‌هایی هم چون تغییرات پیچیده و غیر خطی، تحولات ناپیوسته و جهشی، تغییرات پیوسته در زوایای فکری و رقابت بدون حیطه بندی، قابل تعریف است و این خصوصیات، صحت پیش بینی برای محیط آینده را به شدت تضعیف می‌کنند. امروزه دیگر برای باقی ماندن در چرخه رقابت وجود مدیرانی با قدرت خلق استراتژی‌های اثر بخش از ضروریات است. مدیرانی که بتوانند با قدرت خلاق ذهن خود سازمان را در وضعیت بهتری نسبت به رقبای خود قرار دهند. مدیرانی که دارای قدرت تفکر استراتژیک باشند تا از این عنصر برای ایجاد استراتژی‌های مناسب بهره‌برند (۴). امروزه، بر این نکته تأکید فراوان می‌شود که مدیران ارشد، برای کارآمد شدن، باید به ابزار ساده و مهمی به نام تفکر استراتژیک مجهز شوند. تفکر استراتژیک مدت هاست به عنوان برگ برنده در عرصه‌های مختلف اقتصادی و اجتماعی شناخته می‌شود. این مهارت معمولاً در نگاه اول برای بسیاری از مدیران ابهام برانگیز است، گرچه می‌دانند که راه موفقیت در کسب و کار، از شناسایی آن

اقلیما کرد

کارشناس ارشد جامعه‌شناسی، دبیر.

نسرین سلیم آبادی فراهانی

کارشناس ارشد شیعه‌شناسی گرایش جامعه‌شناسی.

خلیل الله کرد

کارشناس ارشد روانشناسی.

چکیده

توانایی تفسیر رخدادها و وقایع غیرمرتبط و برنامه‌ریزی نشده بزرگترین نشان موفقیت مدیران موفق سازمان‌های کنونی است که این تواناییها در واقع همان تفکر استراتژیک در یک سازمان می‌باشد که خود مبین یک کمبود اساسی برای رساندن یک سازمان به تعالی و توانمندسازی می‌باشد. هدف از پژوهش حاضر، ارائه مدل مهارت تفکر استراتژیک در دانشگاه فرهنگیان استان مازندران بوده و تحقیق از نظر هدف، کاربردی و از حیث روش تحقیق، توصیفی-پیمایشی و بصورت مقطعی می‌باشد. جامعه آماری تحقیق، شامل کارکنان دانشگاه فرهنگیان استان مازندران در سال تحصیلی ۱۳۹۵-۹۶ به تعداد ۱۵۰ نفر و پژوهش بر اساس داده‌های جمع‌آوری شده از ۱۵۰ نفر از آزمودنی‌ها، با روش نمونه‌گیری سرشماری از جامعه مورد نظر انجام گرفت. داده‌های مورد نیاز با استفاده از پرسشنامه، جمع‌آوری و از طریق نرم‌افزارهای SPSS و LISREL مورد بررسی قرار گرفت. برای تحلیل داده‌ها از آزمون تی تک نمونه‌ای و تحلیل عاملی اکتشافی و تائیدی استفاده گردید. یافته‌ها نشان داد، با توجه به نتایج بدست آمده از تحلیل عاملی اکتشافی و همچنین؛ نتایج حاصل از ضرایب استاندارد، مقادیر t و مقدار R^2 در تحلیل عاملی تائیدی، هر یک از مولفه‌های تفکر سیستمی، عزم استراتژیک، پیشروی بر اساس رویکرد علمی، فرصت طلبی هوشمندانه، اثرگذاری و نفوذ استراتژیک، درک موقعیت بر مبنای یادگیری و مفاهیم شناختی و قابلیت ایجاد زیرساخت‌های سازمانی، در تبیین مهارت تفکر استراتژیک در دانشگاه فرهنگیان استان مازندران موثر هستند، پس مدل نهایی مهارت تفکر استراتژیک در دانشگاه فرهنگیان متشکل از هفت مولفه ذکر شده،

1 Strategic thinking

است، تا بوسیله آن عوامل مؤثر بر سازمان را ببیند و با تجزیه و تحلیل آنها، درک درستی از محیط داشته و تصمیم درست را اتخاذ کنند. از طرفی؛ باتوجه به مقولاتی از جمله بحران در منابع مالی، افزایش دانش آموختگان بیکار و افزایش تقاضاهای اجتماعی و حتی مشکلات تصمیم گیری در قراردادهای بزرگ باید به این نکته اشاره کرد که با تغییرات جزئی نمی توان در نظام آموزشی و حتی جاهای دیگر تحول ایجاد کرد، همچنین با توجه به آینده نظام های اجتماعی و اقتصادی و نقش و مسئولیت نظام آموزشی در پاسخگویی به نیازهای جامعه ضرورت برنامه ریزی استراتژیک در نظام آموزشی و شناخت و تسلط مدیران آموزشی نسبت به برنامه ریزی استراتژیک، امری ضروری و اجتناب ناپذیر است (۱۲). داشتن تفکر استراتژیک پیامدی موثر و مستقیم در سیاستگذاری و برنامه ریزی آموزشی دانشگاه دارد و از طرفی از ارکان مهم و موثر دانشگاه می باشد، بنابراین در صورتیکه مدیران گروه های آموزشی از تفکر استراتژیک برخوردار باشند، در تحقق اهداف و ارتقای عملکرد دانشگاه نقش موثر و سازنده خواهند داشت (۱۳). رشد سریع آموزش عالی باعث افزایش سطح سواد جمعیت فعال و نه افزایش سطح اقتصادی گردیده است بنابراین مدیران و برنامه ریزان آموزشی در این باره با مسائلی از قبیل بیکاری دانش آموختگان، تورم مدارک تحصیلی و کاهش مزایای آن ها، نیاز های آموزشی بخش غیر متشکل اقتصادی و تغییرات سریع تکنولوژی و رویارویی با تکنولوژی دانش مواجهه اند که برای پیش بینی، پیش گیری و چاره جویی این مسائل نیاز به آشنایی مدیران و برنامه ریزان آموزش با ادبیات برنامه ریزی استراتژیک بیش از پیش احساس می گردد. در فرایند برنامه ریزی آموزشی توسعه جنبه های کمی و کیفی نظام آموزشی باید به موازات یکدیگر مورد نظر قرار گیرند. در حالیکه در برنامه ریزی آموزشی امروزه مدیران ما معمولاً هدف های کیفی تحت الشعاع هدف های کمی قرار گرفته و برنامه ریزان و مدیران بیشتر به انتخاب گزینه ها و احتمال عملی بودن و به اجرا درآوردن آن ها توجه می کنند که این مسئله نیز مبین عدم آگاهی نسبت به برنامه ریزی استراتژیک در بین مدیران آموزشی است.

دانشگاه فرهنگیان، دانشگاهی برای تأمین، تربیت و توانمندسازی معلمان و نیروی انسانی وزارت آموزش و پرورش در ایران است. این دانشگاه در سال ۱۳۹۰ با تجمیع کلیه مراکز تربیت معلم سراسر ایران تأسیس شد و دارای حدود ۹۸ واحد دانشگاهی (در قالب ۶۴ پردیس و ۳۴ مرکز وابسته به پردیس) می باشد. با توجه به بیان اهمیت وجود تفکر استراتژیک در بین مدیران سازمان های آموزشی، دانشگاه فرهنگیان نیز، از این قاعده مستثنی نبوده و وجود مهارت تفکر استراتژیک در بین تصمیم گیران کلان این دانشگاه، منجر به ارتقاء عملکرد این سازمان آموزشی خواهد شد. از این رو، پژوهش حاضر در پی ارائه مدل مهارت تفکر استراتژیک در دانشگاه فرهنگیان استان مازندران بوده و بدنبال پاسخگویی به این

می گذرد (۵). در دنیای امروز و در شرایطی که عوامل مزیت ساز رقابتی در جریان تحولات قرار دارد، تنها یک مزیت رقابتی پایدار، می تواند فهم و بصیرت لازم را نسبت به تشخیص مستمر این عوامل بوجود آورد که این امر وجود تفکر استراتژیک را در سازمان های امروز، حیاتی می سازد. یکی از مشکلات سازمان ها، فقدان تفکر استراتژیک در سطح مدیران عالی می باشد (۲). فقدان تفکر استراتژیک مدیران ارشد بنگاه ها و سازمان ها، آنها را از بهره گیری از فرصت های جدید محروم می سازد (۶). تفکر استراتژیک فرضیه ای تصور می شود که تولید ایده ها، آزمایش آن ها و نیز اهداف و راه کارهای تأثیرگذار را شامل می شود (۷). تفکر استراتژیک، فرآیند یافتن راه های جایگزین برای رقابت و ارائه ارزش به مشتری است (۸). تفکر استراتژیک پاسخی است به نیازهای فرآیندهای سازمان در تطابق با محیطی که پنج ویژگی را داراست: عدم قطعیت، ابهام، رقابت روزافزون، آشوبناکی و سرعت (۹).

تفکر استراتژیک، فرآیندی خلاقانه و واگرا بوده و با چشم انداز و دورنمای طراحی شده توسط رهبران سازمان مرتبط است. این امر مستلزم فراتر رفتن اندیشه مدیران از عملیات روزمره با هدف تمرکز بر قصد و نیت استراتژی یک بلندمدت مورد نظر برای کسب و کار است. آبراهام تفکر استراتژیک را شناسایی استراتژی های قابل اطمینان و یا مدل های کسب و کاری می داند که به خلق ارزش برای مشتری منجر شوند. او معتقد است جستجو برای یافتن گزینه های استراتژیک مناسب، که معمولاً به عنوان بخشی از فرآیند مدیریت استراتژیک انجام می گیرد، این مهم نتیجه عملی تفکر استراتژیک است (۱۰).

از دیدگاه مینتزبرگ^۱، تقویت تفکر استراتژیک به تدوین استراتژی های بهتر منجر می شود. او معتقد است؛ مدیرانی که مجهز به قابلیت تفکر استراتژیک هستند قادرند که سایر کارکنان را به یافتن راهکارهای خلاقانه ای برای موفقیت سازمان ترغیب کنند. آن ها سازمان را به گونه ای که باید باشد، می نگرند و نه به گونه ای که هست. به این ترتیب می توان تفکر استراتژیک را پیش درآمدی بر طراحی آینده سازمان دانست. نقش مدیران در فرایند برنامه ریزی استراتژیک و اتخاذ تصمیمات، وابسته به نحوه تفکرشان می باشد و چارچوب های برنامه ریزی استراتژیک؛ تنها فراهم کننده سوالاتی است که پاسخش مبتنی بر روش شناسی مدیران و تفکر ایشان در تصمیم گیری است. لذا تفکر افراد در مقابل مدل های برنامه ریزی استراتژیک از اهمیت بیشتری برخوردار می باشد. این نوع از تفکر که تفکر استراتژیک نام گرفته، نقش بسیار مهمی را در استمرار و پیشرفت در محیط متغیر و پویای امروزی بازی می نماید که این امر نشانی بر اهمیت تحقیقات مرتبط با آن می باشد (۱۱). در ایران با توجه به افزایش تغییر و تحول محیطی پیرامون هر سازمان، توسعه و پیشرفت تکنولوژی در جوامع، رقابتی شدن محیط های کسب و کار و انتظاراتی که مشتریان و ذینفعان از سازمان و بنگاه ها دارند، وجود مدیرانی با تفکر استراتژیک امری بدیهی و لازم

¹ Mintzeberg

سوال است که: ابعاد مهارت تفکر استراتژیک در دانشگاه فرهنگیان استان مازندران، کدام است؟

پیشینه تحقیق

در پژوهشی که توسط شمس الدینی سمیرا و رییس پور و در خصوص رابطه بین تفکر استراتژیک و عملکرد مالی در شرکت های بورسی، انجام گرفت، برای شناخت متغیرهای مکنون از مجموعه سوالات تفکر استراتژیک، در تحلیل عاملی پنج عامل خلاقیت، تفکر سیستمی، چشم انداز، تجزیه و تحلیل راهبردی و ارتباط راهبردی برای تفکر استراتژیک شناسایی گردید که با منطق طراحی سوالات متناسب بود. این عامل های که در حدود ۸۱٪ واریانس نمرات را توضیح می دهد که به عنوان عامل های تفکر استراتژیک نام گذاری گردید. تحلیل عاملی تاییدی نیز با استفاده از تحلیل مسیر و مدل معادلات ساختاری نیز این یافته ۱۰ را از تحلیل اکتشافی تایید نمود و معناداری آن را نشان داد. در تحقیق منصوری و بهاری و در خصوص نقش تفکر استراتژیک در توانمندسازی نیروی انسانی، نتایج نشان داد که رابطه معنی داری بین تفکر استراتژیک و توانمندسازی نیروی انسانی در بین جامعه مورد تحقیق، وجود داشته، لذا نیروی انسانی سازمان ها، برای کارآمد شدن، باید به ابزار ساده و مهمی به نام تفکر استراتژیک مجهز شوند. در پژوهشی که توسط غلامی و حسین پور و در خصوص رابطه مولفه های تفکر استراتژیک مدیران با عملکرد سازمانی، انجام گرفت، نتایج نشان داد که بین مولفه های تفکر سیستمی، فرصت طلبی، آمادگی برای تغییر، کار گروهی و تیمی، نوآوری و خلاقیت، حساسیت محیطی، با عملکرد سازمانی شرکت های صنعتی رابطه ی مثبت و معنی داری وجود دارد و بین مولفه فرضیه سازی با عملکرد رابطه معنی داری مشاهده نگردید. در تحقیق گودرزی و دیناروند و در خصوص رابطه مهارت های تفکر استراتژیک مدیران با عملکرد شغلی معلمان، نتایج نشان داد که میان مهارت های تفکر استراتژیک مدیران با عملکرد شغلی معلمان، رابطه معناداری وجود نداشت. در پژوهشی که توسط فکور حدادیان و در خصوص رابطه مهارت قدرت تفکر استراتژیک و هوش فرهنگی مدیران مدارس، انجام گرفت، نتایج نشان داد که بین هوش فرهنگی با قدرت تفکر استراتژیک ارتباطی معنادار وجود دارد، به این معنا که افرادی که از امتیاز پایین تری در تفکر استراتژیک برخوردار هستند، به همین تناسب در هوش فرهنگی هم امتیاز کمتری کسب کرده اند، همچنین بین دانش و تفکر استراتژیک رابطه ای معنادار وجود دارد. به این معنا که افرادی که از امتیاز پایین تری در تفکر استراتژیک برخوردار هستند به همین تناسب در متغیر دانش فرهنگی هم امتیاز کمتری کسب خواهند کرد. در تحقیق خزائی پول و مهرآرا (۱۴) و در خصوص بررسی وضعیت تفکر استراتژیک مدیران، نتایج نشان داد که میزان توجه مدیران به نگرش سیستمی، فرصت طلبی هوشمندانه، عزم استراتژیک و تفکر در زمان در حد مطلوب ارزیابی شده، ولی میزان توجه به پیشروی بر اساس رویکرد در مدیران سازمان مورد تحقیق،

در حد مطلوبی نبوده است. در تحقیقی که توسط عثمان و کاسیم^۱ و در خصوص مهارت های تفکر استراتژیک در فرآیند تمرکز در کلاس انجام گرفت؛ نتایج نشان داد که با استفاده از مولفه های مهارت تفکر استراتژیک، طبقه بندی در هر دو آموزش زبان و کار فرایند محور بهبود یافته است. سیموس^۲ در پژوهش خود در خصوص بهبود مهارت های تفکر استراتژیک مدیریتی؛ نشان داد که بکارگیری مهارت تفکر استراتژیک، در بین مدیران بنگاه های کوچک و متوسط، توان رقابتی شرکت را بهبود می دهد. در تحقیقی که توسط کازمی و نارانوچا^۳ و در خصوص پرورش تفکر استراتژیک در راه های سازمانی برای مدیران، انجام گرفت؛ نتایج نشان داد که مجموعه ای از فعالیت ها از جمله؛ آموزش تخصصی، ارتقاء مهارت و ابتکار یادگیری می تواند مهارت هایی را برای رهبران با افزایش تفکر استراتژیک تیم های کاری که آنها هدایت می کنند، فراهم کند. استالازا و لوپیز^۴ در پژوهشی در خصوص آموزش تفکر استراتژیک نشان دادند که آموزش چگونه به طور تجربی بر رفتار استراتژیک شرکت ها تاثیر می گذارد. نقطه شروع دو گروه از افراد با صلاحیت برابر بود که در یک بازی متوالی (که قوانین مانع محاسبه تعادل بازی است) شرکت نمودند. اعضای تنها یکی از گروه ها قبلا در یک فرایند درمان آموزش و یادگیری با هدف پرورش تفکر استراتژیک شرکت جسته بودند. نتایج اشاره به افزایش قابل توجهی در تعداد تصمیمات راهبردی در گروه درمان در تضاد با گروه شاهد، داشت. مون^۵ در پژوهشی در خصوص متقدمان و تفکر استراتژیک بر عواملی که تفکر استراتژیک در سطح سازمانی را تحت تاثیر قرار می دهند متمرکز شد. نتایج تجزیه و تحلیل تجربی شواهدی از نگرش مدیریت شرکت نسبت به ریسک پذیری، تاکید مدیر عامل شرکت بر تفکر استراتژیک، تیم های میان بخشی در سازمان، و شایستگی بازاریابی در پرورش تفکر استراتژیک در سطح سازمانی نشان داد، اما رسمیت ساختار سازمانی، مانع از آن می شد. نتایج همچنین نشان داد که تلاطم بازار و تلاطم فن آوری، سبب پروراندن تفکر استراتژیک در سطح سازمانی شده و رابطه مثبت بین تفکر استراتژیک و عملکرد بازاریابی وجود دارد. پاگانی و اوتو^۶ در پژوهشی در خصوص تلفیق تفکر استراتژیک و شبیه سازی در استراتژی بازاریابی اذعان نمودند در زمینه هایی که در آن رقابت شدید است، رشد سریع است، نوآوری فراوان است، شرایط محلی ویژه دارد و گزینه های فن آوری به طور فزاینده ای پیچیده اند، مدیر بازاریابی نیاز به درک آن دسته از نیروهای دینامیکی دارد که ساختار صنعت را به منظور ارزیابی بازار استراتژیک ارزش تحت تاثیر قرار می دهد و این مسئله نیاز مدیران به تفکر استراتژیک را ضروری می نماید.

مواد و روش ها

⁴ Benito-Ostolaza and Sanchis-Llopis

⁵ Moon

⁶ Margherita Pagani and Peter Otto

¹ Osman and Kassim

² Simuth

³ Kazmi and Naaranoja

طلبی هوشمندانه، ۵. اثرگذاری و نفوذ استراتژیک، ۶. درک موقعیت بر مبنای یادگیری و مفاهیم شناختی و ۷. قابلیت ایجاد زیرساخت های سازمانی، بر اساس ضریب آلفای کرونباخ، بترتیب ۰/۸۵، ۰/۸۰، ۰/۷۹، ۰/۸۸، ۰/۸۶، ۰/۸۴ و ۰/۸۵ محاسبه گردید که نشان از پایایی بالای این پرسشنامه بوده است. آلفای کرونباخ کل پرسشنامه نیز ۰/۸۴ محاسبه گردید. برای بررسی و تحلیل داده ها از آزمون تی تک نمونه ای و تحلیل عاملی اکتشافی و تائیدی استفاده شده است.

تجزیه و تحلیل داده ها

جهت تبیین مولفه های مدل مهارت تفکر استراتژیک در دانشگاه فرهنگیان؛ ابتدا ابتدا با بررسی ادبیات و پیشینه پژوهش در ایران و جهان ۴۵ آیتم (گویه) بعنوان عوامل موثر احتمالی جمع آوری شد، سپس برای تعیین مؤلفه های اصلی، پرسشنامه ای مشتمل بر ۴۵ گویه بر اساس مقیاس لیکرت ۱ تا ۵ تنظیم و در بین کارکنان دانشگاه فرهنگیان با تعداد ۱۵۰ نفر پاسخگو اجرا و داده های جمع آوری شده، مورد بررسی و تحلیل قرار گرفت. ابتدا با استفاده از تحلیل عاملی اکتشافی به بررسی این موضوع پرداخته شد که آیا سازی مورد نظر توانایی اندازه گیری هدف مورد نظر را دارد یا خیر؟

این پژوهش از نظر هدف، تحقیقی کاربردی^۱ است و از نظر روش، توصیفی-تحلیلی (غیر آزمایشی) از گروه پیمایشی و بصورت مقطعی است. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه کارکنان دانشگاه فرهنگیان استان مازندران در سال تحصیلی ۱۳۹۵-۹۶ به تعداد ۱۵۰ نفر می باشند. پژوهش بر اساس داده های جمع آوری شده از ۱۵۰ نفر از آزمودنی ها، با روش نمونه گیری سرشماری از جامعه مورد نظر انجام شده است. ابزار جمع آوری اطلاعات لازم در مورد شناسایی مولفه های مدل مهارت تفکر استراتژیک در دانشگاه فرهنگیان استان مازندران، پرسشنامه ای است که با مطالعه کامل پیشینه تحقیقات گذشته و تاکید بر تحقیقات منوریان و همکاران، ویک گیلگوئیس و حسینی و همکاران در قالب ۴۵ گویه طراحی و پس از تائید روایی و پایایی، مورد استفاده قرار گرفته است. روایی پرسشنامه از نوع روایی صوری بوده که در این رابطه محتوای پرسشنامه، مورد بررسی متخصصین امر قرار گرفته و پس از تشخیص و اعلام نظر مساعد آنان، منطبق بر مولفه های تحقیق و مناسب تشخیص داده شد. برای تعیین پایایی پرسشنامه نیز از یکی از معتبرترین روش ها، یعنی محاسبه آلفای کرونباخ استفاده شد که میزان پایایی هر یک از متغیرهای پژوهش بشرح ۱. تفکر سیستمی، ۲. عزم استراتژیک، ۳. پیشروی بر اساس رویکرد علمی، ۴. فرصت

جدول (۱) اندازه KMO و نتیجه آزمون کرویت بارتلت پرسشنامه مهارت تفکر استراتژیک

آزمون کفایت نمونه گیری کایزر-مایر	
۰/۸۱۳	۶۳۵۳،۸۴
۵۴۶۳/۲۵۴	درجه آزادی
۹۹۰	Sig.
۰/۰۰۰۰۹	

خواهد بود. نمودار Scree (شکل ۱) طرحی از واریانس کل تبیین شده توسط هر متغیر را در ارتباط با متغیرهای دیگر نشان می دهد.

جدول بالان نشان می دهد، مقدار KMO (کفایت نمونه برداری) برابر ۰/۸۱۳ و سطح معناداری آزمون کرویت بارتلت برابر ۰/۰۰۰۰۹ است. بنابراین، علاوه بر کفایت نمونه برداری، اجرای تحلیل عاملی بر پایه ماتریس همبستگی مورد مطالعه نیز قابل توجه

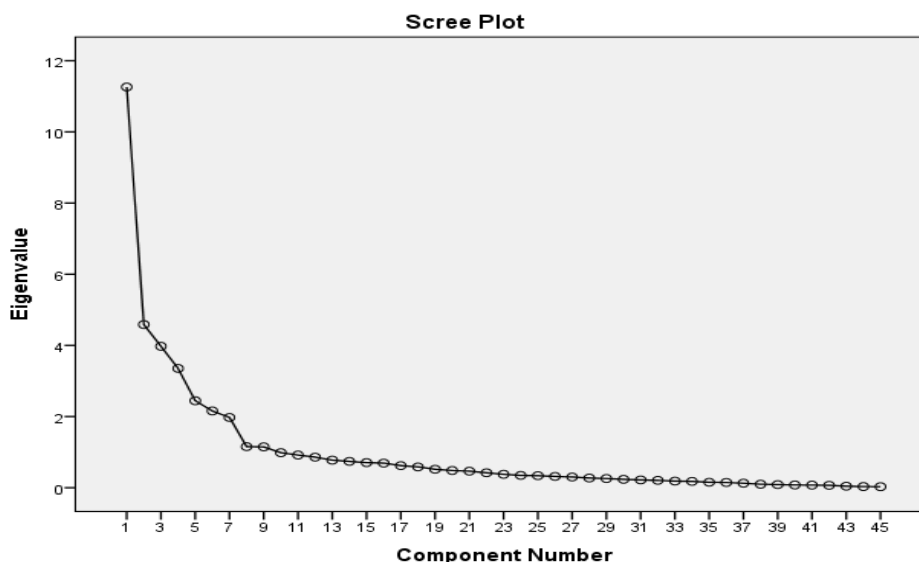
جدول (۲) عوامل استخراج شده و درصد واریانس تبیین شده توسط مولفه های اصلی مهارت تفکر استراتژیک

مؤلفه	مقادیر ویژه اولیه		مجموع توان دوم بارهای عاملی استخراج شده		مجموع توان دوم بارهای عاملی بعد از چرخش واریماکس	
	درصد از واریانس کل	درصد از واریانس کل	درصد از واریانس کل	درصد از واریانس کل	درصد از واریانس کل	درصد از واریانس کل
۱	۱۱/۴۶	۲۵/۰۳	۲۵/۰۳	۲۵/۰۳	۱۳/۳۳	۱۳/۳۳
۲	۴/۵۹	۱۰/۱۹	۳۵/۲۲	۱۰/۱۹	۲۴/۸۳	۱۱/۵۰
۳	۳/۹۷	۸/۸۳	۴۴/۰۵	۸/۸۳	۲۴/۳۹	۹/۵۶
۴	۳/۳۵	۷/۴۵	۵۱/۵۰	۷/۴۵	۴۳/۳۱	۸/۹۲
۵	۲/۴۵	۵/۴۳	۵۶/۹۳	۵/۴۳	۵۱/۳۷	۸/۰۶
۶	۲/۱۶	۴/۸۰	۶۱/۷۳	۴/۸۰	۵۸/۴۷	۷/۱۰

۶۵/۴۶	۶/۹۹	۳/۱۴	۶۶/۱۲	۴/۳۹	۱/۹۷	۶۶/۱۲	۴/۳۹	۱/۹۷	۷
۶۸/۴۱	۲/۹۵	۱/۳۳	۶۸/۶۸	۲/۵۶	۱/۱۵	۶۸/۶۸	۲/۵۶	۱/۱۵	۸
۷۱/۲۳	۲/۸۳	۱/۲۷	۷۱/۲۳	۲/۵۵	۱/۱۵	۷۱/۲۳	۲/۵۵	۱/۱۵	۹

۲/۵۶ و عامل نهم ۲/۵۵ است. برای تشخیص تعداد عامل‌هایی که لازم است در راه حل نهایی استخراج شود، نمودار Scree استفاده شد. نمودار Scree این پرسشنامه در شکل (۱) نمایش داده شده است.

چنانچه در جدول (۲) ملاحظه می‌شود، ارزش‌های ویژه ۹ عامل بزرگتر از ۱ که مجموعاً تقریباً ۷۱ درصد از تغییرات کل را بعهده دارند، در میان آن‌ها ارزش ویژه عامل اول ۲۵/۰۳، ارزش ویژه عامل دوم برابر با ۱۰/۱۹، عامل سوم برابر با ۸/۸۳، عامل چهارم ۷/۴۵، عامل پنجم ۵/۴۳، عامل ششم ۴/۸۰، عامل هفتم ۴/۳۹، عامل هشتم

شکل (۱) نمودار سنگریزه گویه‌های پرسشنامه مهارت تفکر استراتژیک فرهنگی

نسبت اشتراک آنها از ۰/۵۰ کمتر می‌باشد، بیانگر این هستند که این سؤالات به خوبی با بقیه سؤالات منطبق نشده‌اند و بهتر است حذف شوند، البته این کار باید مرحله به مرحله انجام شود. نتایج به دست آمده در جداول زیر ارائه شده است.

با توجه به ارزش‌های ویژه عوامل و نمودار به تحلیل مولفه‌های اصلی جهت استخراج این عوامل بر اساس بارهای عاملی بزرگتر از ۰/۵۰ پرداخته شد. در ادامه نتایج تحلیل عاملی اکتشافی و تعیین میزان بارعاملی هر یک از مؤلفه‌های اصلی مهارت تفکر استراتژیک که با روش مولفه‌های اصلی و با چرخش واریماکس پرداخته شد. در سؤالات مربوط به هر یک از ابعاد، سؤالاتی که

نتایج چرخش مولفه‌های تفکر استراتژیک جدول (۳) ماتریس چرخش یافته عوامل پرسشنامه مهارت تفکر استراتژیک به شیوه واریماکس

مولفه‌ها									
گویه‌ها	اول	دوم	سوم	چهارم	پنجم	ششم	هفتم	هشتم	نهم
THINK1					۰/۸۷				
THINK2					۰/۶۷				
THINK3					۰/۶۷				
THINK4					۰/۶۷				
THINK5					۰/۷۰				
THINK6					۰/۶۶				
STRATEG1		۰/۹۱							
STRATEG2		۰/۶۴							
STRATEG3		۰/۷۴							
STRATEG4		۰/۸۲							

۰/۶۹	STRATEG5
۰/۷۶	STRATEG6
۰/۷۹	STRATEG7
۰/۷۵	STRATEG8
۰/۸۰	SCIENT1
۰/۷۵	SCIENT2
۰/۷۹	SCIENT3
۰/۶۴	SCIENT4
۰/۷۲	SCIENT5
۰/۸۸	CLEVER1
۰/۷۳	CLEVER2
۰/۸۷	CLEVER3
	CLEVER4
۰/۷۶	CLEVER5
۰/۶۷	CLEVER6
۰/۶۰	CLEVER7
۰/۹۴	INFLUEN1
۰/۶۵	INFLUEN2
۰/۸۷	INFLUEN3
۰/۷۴	INFLUEN4
۰/۷۹	INFLUEN5
۰/۸۷	INFLUEN6
۰/۸۳	INFLUEN7
۰/۷۹	INFLUEN8
۰/۸۷	SITUAT1
۰/۸۱	SITUAT2
۰/۸۳	SITUAT3
۰/۸۲	SITUAT4
۰/۸۹	ABILIT1
۰/۵۲	ABILIT2
۰/۷۶	ABILIT3
۰/۷۸	ABILIT4
۰/۶۸	ABILIT5
۰/۷۶	ABILIT6
۰/۶۲	ABILIT7

چهارم متغیر فرصت طلبي هوشمندان از تحليل حذف مي‌گردند. براي تعيين روابط بين متغيرها و ضرايب اهميت آنها در تبیین هر يك از عامل‌های هوش فرهنگي از تحليل عاملی تاییدی (دومرحله - ای)، ضرایب استاندارد و مقادیر t استفاده شده است. جهت بررسی کفایت مدل نیز از شاخص‌های کای دو، شاخص برازش هنجار شده، شاخص برازش تطبیقی، شاخص نیکویی برازش، ریشه مربعات خطای برآورد، شاخص نیکویی برازش تعدیل شده، شاخص برازندگی افزایشی و شاخص برازش هنجار نشده استفاده شده است.

طبق نتایج به دست آمده از جدول (۳) مشخص می‌شود که هفت مولفه بشرح: تفکر سیستمی، عزم استراتژیک، پیشروی بر اساس رویکرد علمی، فرصت طلبي هوشمندان، اثرگذاری و نفوذ استراتژیک، درک موقعیت بر مبنای یادگیری و مفاهیم شناختی و قابلیت ایجاد زیرساخت‌های سازمانی، به عنوان مولفه‌های متغیر مهارت تفکر استراتژیک تعیین گردیدند. قابل ذکر است عوامل هشتم و نهم که تنها دارای یک گویه می‌باشند، حذف می‌گردند، بنابراین سوال چهارم متغیر پیشروی بر اساس رویکرد علمی و سوال

در جدول زیر اطلاعات مربوط به متغیرهای علی (مکنونات) تحقیق آورده شده است.

جدول (۴) متغیرهای مدل علی مهارت تفکر استراتژیک

متغیر	تعداد
درونزا	۷
برونزا	۱
مشاهدات	۱۵۰

پیش از ارائه مدل‌ها و انجام آزمون فرضیات، متغیرهای مورد استفاده با نمادگذاری‌های اختصاری آنها بشرح جدول زیر وارد مدل گردید.

جدول (۵) نمادهای بکارگرفته شده برای مولفه های مهارت تفکر استراتژیک

نام مولفه	نماد
تفکر سیستمی	SYS.THINK
عزم استراتژیک	STRATEGIC
پیشروی بر اساس رویکرد علمی	SCIENTIFIC
فرصت طلبي هوشمندانه	CLEVER
اثر گذاری و نفوذ استراتژیک	INFLUENCE
درک موقعیت بر مبنای یادگیری و مفاهیم شناختی	SITUATION
قابلیت ایجاد زیرساخت های سازمانی	ABILITY
مهارت تفکر استراتژیک	THINK.SKIL

اشکال زیر خروجی‌های لیزرل و تحلیل ضرایب عاملی استاندارد و مقادیر تی را نشان می‌دهد:

جدول (۶) وضعیت متغیرهای تبیین کننده متغیر مهارت تفکر استراتژیک

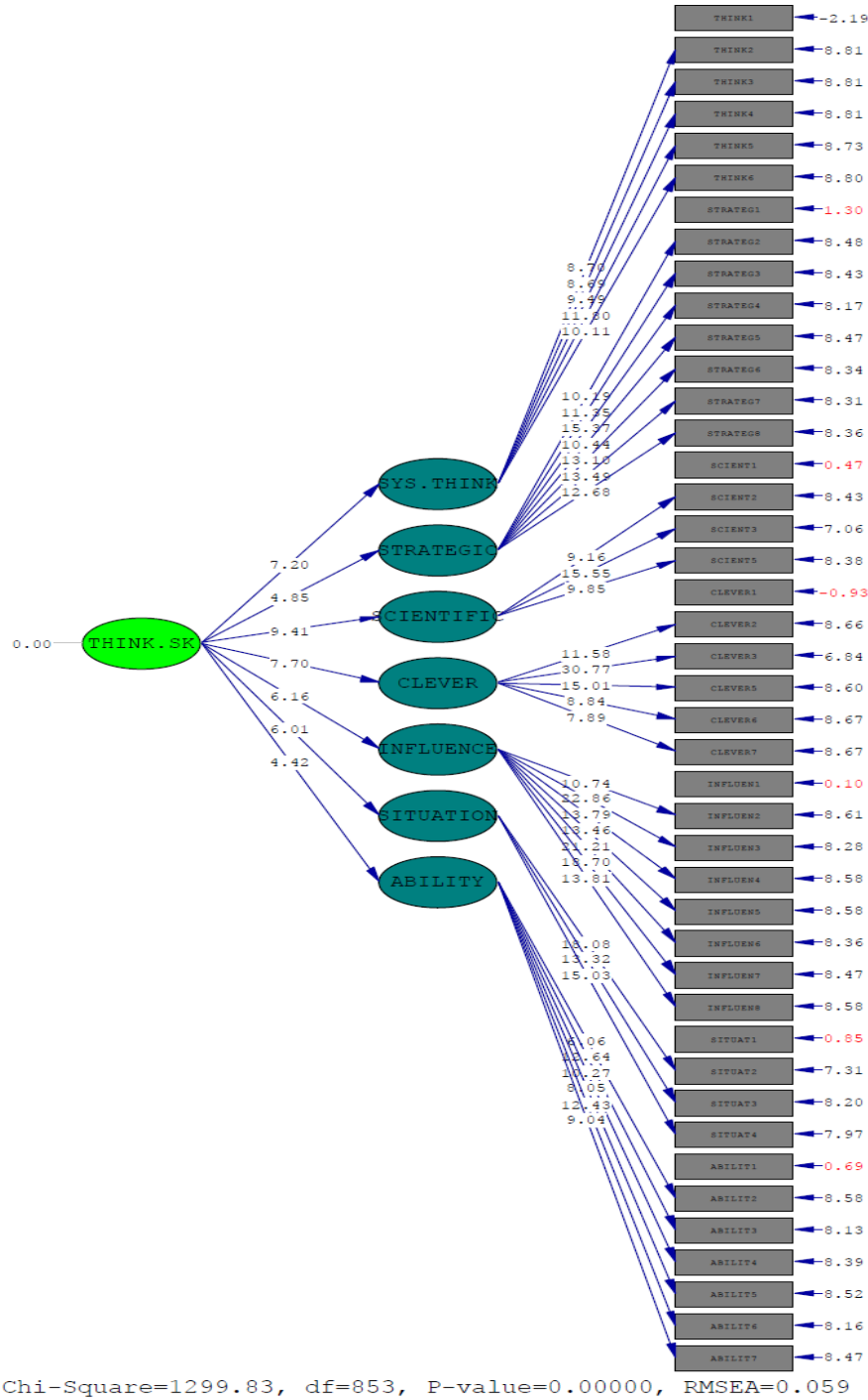
زیر بعد (زیر مولفه)	بار عاملی استاندارد	مقدار t	ضریب تعیین R^2	نتیجه
تفکر سیستمی	۰/۵۸	۷/۲۰	۰/۳۴	معنی دار
عزم استراتژیک	۰/۴۳	۴/۸۵	۰/۱۹	معنی دار
پیشروی بر اساس رویکرد علمی	۰/۷۶	۹/۴۱	۰/۵۸	معنی دار
فرصت طلبي هوشمندانه	۰/۶۳	۷/۷۰	۰/۴۰	معنی دار
اثر گذاری و نفوذ استراتژیک	۰/۵۳	۶/۱۶	۰/۲۸	معنی دار
درک موقعیت بر مبنای یادگیری و مفاهیم شناختی	۰/۵۲	۶/۰۱	۰/۲۷	معنی دار
قابلیت ایجاد زیرساخت های سازمانی	۰/۳۹	۴/۴۲	۰/۱۶	معنی دار

از ۱/۹۶ است، نتیجه می‌گیریم که پیشروی بر اساس رویکرد علمی در تبیین مهارت تفکر استراتژیک موثر است. ضریب عاملی استاندارد فرصت طلبي هوشمندانه در تبیین مهارت تفکر استراتژیک در کار برابر با ۰/۶۳، مقدار t برابر با ۷/۷۰ که بزرگتر از ۱/۹۶ است، نتیجه می‌گیریم که فرصت طلبي هوشمندانه در تبیین مهارت تفکر استراتژیک موثر است. ضریب عاملی استاندارد اثرگذاری و نفوذ استراتژیک در تبیین مهارت تفکر استراتژیک برابر با ۰/۵۳، مقدار t برابر با ۶/۱۶ که بزرگتر از ۱/۹۶ است، نتیجه می‌گیریم که اثرگذاری و نفوذ استراتژیک در تبیین مهارت

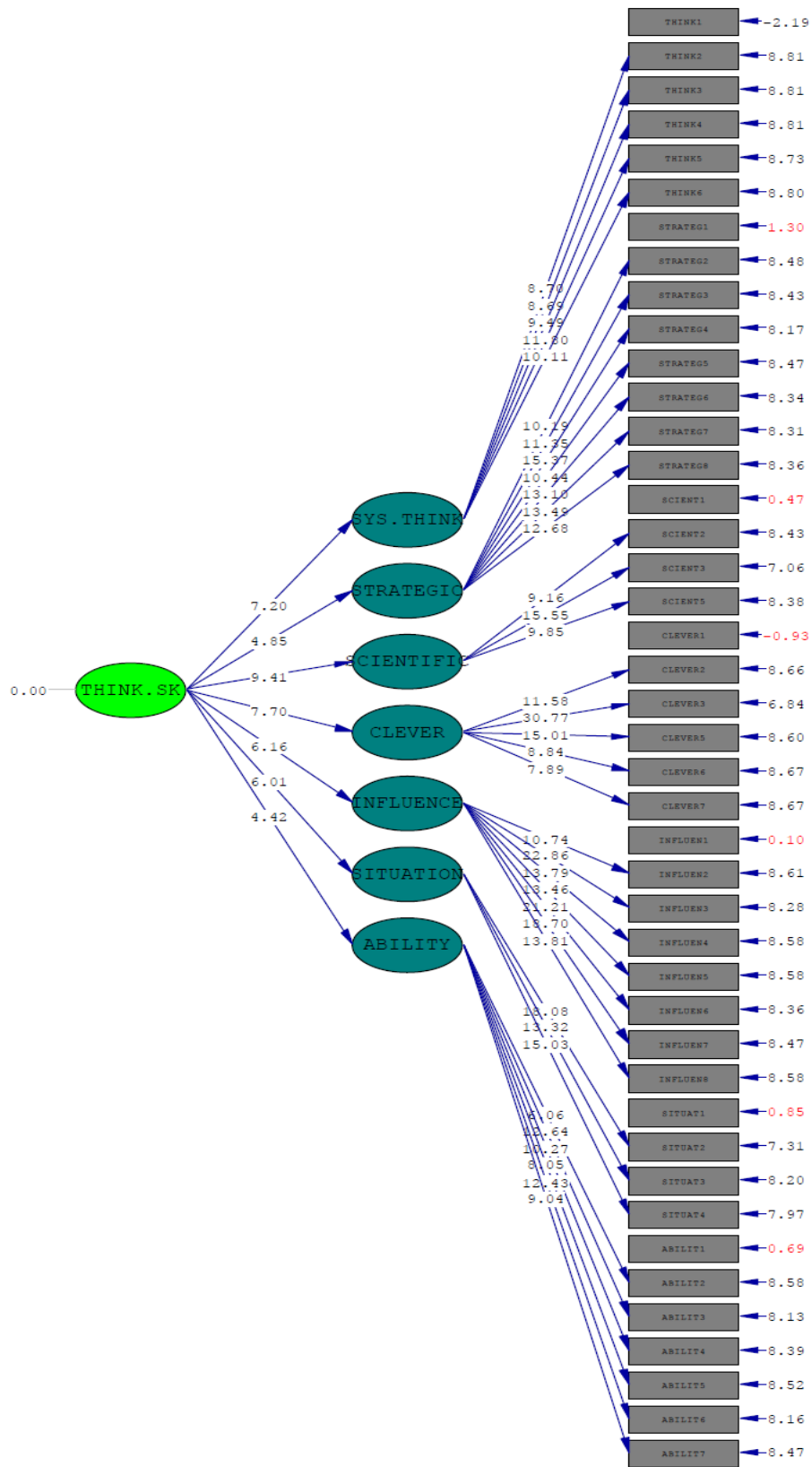
ضریب عاملی استاندارد مولفه تفکر سیستمی در تبیین مهارت تفکر استراتژیک برابر با ۰/۵۸، مقدار t برابر با ۷/۲۰ که بزرگتر از ۱/۹۶ است، نتیجه می‌گیریم که تفکر سیستمی در تبیین متغیر مهارت تفکر استراتژیک موثر است. ضریب عاملی استاندارد عزم استراتژیک در تبیین مهارت تفکر استراتژیک برابر با ۰/۴۳، مقدار t برابر با ۴/۸۵ که بزرگتر از ۱/۹۶ است، نتیجه می‌گیریم که عزم استراتژیک در تبیین مهارت تفکر استراتژیک موثر است. ضریب عاملی استاندارد پیشروی بر اساس رویکرد علمی در تبیین مهارت تفکر استراتژیک برابر با ۰/۷۶، مقدار t برابر با ۹/۴۱ که بزرگتر

ضریب عاملی استاندارد قابلیت ایجاد زیرساخت های سازمانی در تبیین مهارت تفکر استراتژیک برابر با ۰/۳۹، مقدار t برابر با ۴/۴۱ که بزرگتر از ۱/۹۶ است، نتیجه می گیریم که قابلیت ایجاد زیرساخت های سازمانی در تبیین مهارت تفکر استراتژیک موثر است.

تفکر استراتژیک موثر است. ضریب عاملی استاندارد درک موقعیت بر مبنای یادگیری و مفاهیم شناختی در تبیین مهارت تفکر استراتژیک در کار برابر با ۰/۵۲، مقدار t برابر با ۶/۰۱ که بزرگتر از ۱/۹۶ است، نتیجه می گیریم که درک موقعیت بر مبنای یادگیری و مفاهیم شناختی در تبیین مهارت تفکر استراتژیک موثر است.

شکل (۲) مدل اصلی مهارت تفکر استراتژیک در حالت ضرایب استاندارد

Chi-Square=1299.83, df=853, P-value=0.00000, RMSEA=0.059

شکل (۳) مدل مربوط به مهارت تفکر استراتژیک در حالت معنی‌داری ضرایب (مقادیر t)

حد کفایت لازم، برازندگی الگوی مورد نظر را تعیین کنند. جدول زیر شاخص‌های برازندگی الگوی تحلیل در مدل علی تحقیق را نشان می‌دهد:

پس از انجام تحلیل عاملی تاییدی، بررسی کفایت مدل برازش داده شده، انجام گرفت. قابل ذکر اینکه از میان شاخص‌های مختلف و متعدد برازندگی الگوی مورد نظر، ریشه میانگین مربعات خطای برآورد و نیکویی برازش از بهترین و معروفترین بوده و می‌تواند در

جدول (۷) شاخص‌های برازش الگوی مهارت تفکر استراتژیک

شاخص‌ها	مقدار قابل قبول	مقدار یافته پژوهش	مطلوبیت
کای دو (χ^2) مجذور کای	-	۱۲۹۹/۸۳	تایید مدل
P-Value	-	۰/۰۰۰۰	تایید مدل
Df (درجه آزادی)	$df \geq 0$	۸۵۳	تایید مدل
χ^2/df	$\chi^2/df < 3$	۱/۵۳	تایید مدل
RMSEA	RMSEA < 0.1	۰/۰۵۹	تایید مدل
NNFI	NNFI > 0.8	۰/۹۴	تایید مدل
NFI	NFI > 0.8	۰/۸۶	تایید مدل
AGFI	AGFI > 0.8	۰/۶۸	عدم تایید مدل
GFI	GFI > 0.8	۰/۷۱	عدم تایید مدل
CFI	CFI > 0.8	۰/۹۴	تایید مدل
IFI	IFI > 0.8	۰/۹۴	تایید مدل
SRMR	هر چه به صفر نزدیکتر باشد.	۰/۰۷۵	تایید مدل

از آنجائیکه گویه‌ها با پاسخ لیکرت پنج گزینه‌ای می‌باشند، میانگین کسب شده برای هر متغیر با مقدار ثابت ۳ (میانگین، میانه) مقایسه می‌گردد، فرضیه صفر در این آزمون برابری میانگین با مقدار ۳ است و زمانی که مقدار t محاسباتی بزرگ و یا مقدار sig. کوچکتر از ۰/۰۵ باشد، فرضیه برابری رد شده و اگر میانگین متغیر کمتر از ۳ باشد، یعنی اینکه وضعیت متغیر مورد نظر کمتر از مقدار متوسط است و اگر میزان میانگین متغیر تحت بررسی بیشتر از ۳ بوده باشد، یعنی اینکه وضعیت آن متغیر بیشتر از حد متوسط است و اگر مقدار sig. بیشتر از ۰/۰۵ باشد، یعنی اینکه وضعیت متغیر مورد نظر در حد متوسط است.

طبق جدول (۷)، مقدار آماره‌ی کای-دو در مدل ۱۲۹۹/۸۳، درجه آزادی مدل نیز برابر با ۸۵۳ است که حاصل نسبت آنها برابر با ۱/۵۳ است که در حدود مقدار قابل قبول قرار دارد. از طرفی دیگر شاخص‌های برازندگی الگو مانند NNFI، NFI، CFI، IFI و همگی در حد قابل قبول و مناسب قرار دارند و شاخص SRMR نیز ۰/۰۷۵ است. ضرایب AGFI و GFI نیز تایید نگردید. پس از تحلیل عاملی اکتشافی و تاییدی به بررسی نرمال بودن متغیرهای مربوط به مهارت تفکر استراتژیک پرداخته شد. نتایج نشان داد، تمامی متغیرهای مهارت تفکر استراتژیک نرمال می‌باشند، در نتیجه جهت آزمون برای این متغیرها از آزمون پارامتری استفاده گردید. پس از آزمون نرمال بودن متغیرها، برای بررسی وضعیت متغیرهای تفکر استراتژیک در کار، از آزمون t تک نمونه‌ای استفاده شده و

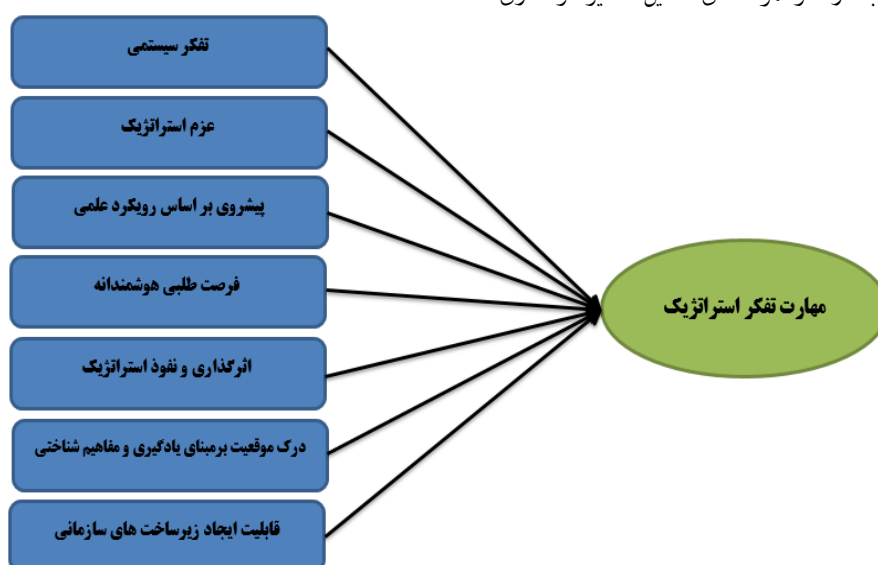
جدول (۸) بررسی وضعیت موجود متغیرهای تفکر استراتژیک فرهنگی، بر اساس آزمون t تک نمونه‌ای

مؤلفه‌های مهارت تفکر استراتژیک	میانگین	انحراف از معیار	مقدار ثابت مورد آزمون ۳			وضعیت
			آماره t	درجه آزادی	مقدار احتمال	
تفکر سیستمی	۳/۵۱	۰/۸۷	۷/۱۱	۱۴۹	۰/۰۰۰۰۹	رد فرضیه صفر بیشتر از متوسط
عزم استراتژیک	۳/۵۴	۰/۸۷	۷/۶۳	۱۴۹	۰/۰۰۰۰۹	رد فرضیه صفر بیشتر از متوسط

پیشروی بر اساس رویکرد علمی	۳/۶۳	۰/۹۹	۷/۸۱	۱۴۹	۰/۰۰۰۰۹	رد فرضیه صفر	بیشتر از متوسط
فرصت طلبی هوشمندانه	۳/۴۶	۰/۸۶	۶/۵۷	۱۴۹	۰/۰۰۰۰۹	رد فرضیه صفر	بیشتر از متوسط
اثرگذاری و نفوذ استراتژیک	۳/۲۸	۱/۱۵	۲/۹۸	۱۴۹	۰/۰۰۰۰۹	رد فرضیه صفر	بیشتر از متوسط
درک موقعیت بر مبنای یادگیری و مفاهیم شناختی	۳/۵۷	۰/۹۹	۷/۰۲	۱۴۹	۰/۰۰۰۰۹	رد فرضیه صفر	بیشتر از متوسط
قابلیت ایجاد زیرساخت های سازمانی	۳/۸۰	۰/۸۶	۱۱/۳۲	۱۴۹	۰/۰۰۰۰۹	رد فرضیه صفر	بیشتر از متوسط
مهارت تفکر استراتژیک	۳/۵۴	۰/۵۸	۱۱/۴۸	۱۴۹	۰/۰۰۰۰۹	رد فرضیه صفر	بیشتر از متوسط

و نفوذ استراتژیک، دارای وضعیت (میانگین) بیشتر از حد متوسط و مطلوب است. متغیر درک موقعیت بر مبنای یادگیری و مفاهیم شناختی دارای میانگین ۳/۵۷ است، با توجه به مقدار آماره t برابر با ۷/۰۲ و مقدار احتمال که کمتر از ۰/۰۵ است، فرضیه صفر رد شده و در نتیجه از نظر نمونه های تحقیق، متغیر درک موقعیت بر مبنای یادگیری و مفاهیم شناختی، دارای وضعیت (میانگین) بیشتر از حد متوسط و مطلوب است. متغیر قابلیت ایجاد زیرساخت های سازمانی دارای میانگین ۳/۸۰ است، با توجه به مقدار آماره t برابر با ۱۱/۳۲ و مقدار احتمال که کمتر از ۰/۰۵ است، فرضیه صفر رد شده و در نتیجه از نظر نمونه های تحقیق، متغیر قابلیت ایجاد زیرساخت های سازمانی، دارای وضعیت (میانگین) بیشتر از حد متوسط و مطلوب است. در نهایت؛ متغیر مهارت تفکر استراتژیک دارای میانگین ۳/۵۴ است، با توجه به مقدار آماره t برابر با ۱۱/۴۸ و مقدار احتمال که کمتر از ۰/۰۵ است، فرضیه صفر رد شده و در نتیجه از نظر نمونه های تحقیق، متغیر مهارت تفکر استراتژیک، دارای وضعیت (میانگین) بیشتر از حد متوسط و مطلوب است. با توجه به نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل داده ها با بهره گیری از تحلیل عاملی اکتشافی و تأییدی، مدل نهایی مهارت تفکر استراتژیک در دانشگاه فرهنگیان استان مازندران بصورت ذیل ارائه می گردد:

طبق جدول (۸)، متغیر تفکر سیستمی دارای میانگین ۳/۵۱ است، با توجه به مقدار آماره t برابر با ۷/۱۱ و مقدار احتمال که کمتر از ۰/۰۵ است، فرضیه صفر رد شده و در نتیجه از نظر نمونه های تحقیق، متغیر تفکر سیستمی، دارای وضعیت (میانگین) بیشتر از حد متوسط و مطلوب است. متغیر عزم استراتژیک دارای میانگین ۳/۵۴ است، با توجه به مقدار آماره t برابر با ۷/۶۳ و مقدار احتمال که کمتر از ۰/۰۵ است، فرضیه صفر رد شده و در نتیجه از نظر نمونه های تحقیق، متغیر عزم استراتژیک، دارای وضعیت (میانگین) بیشتر از حد متوسط و مطلوب است. متغیر پیشروی بر اساس رویکرد علمی دارای میانگین ۳/۶۳ است، با توجه به مقدار آماره t برابر با ۷/۸۱ و مقدار احتمال که کمتر از ۰/۰۵ است، فرضیه صفر رد شده و در نتیجه از نظر نمونه های تحقیق، متغیر پیشروی بر اساس رویکرد علمی، دارای وضعیت (میانگین) بیشتر از حد متوسط و مطلوب است. متغیر فرصت طلبی هوشمندانه دارای میانگین ۳/۴۶ است، با توجه به مقدار آماره t برابر با ۶/۵۷ و مقدار احتمال که کمتر از ۰/۰۵ است، فرضیه صفر رد شده و در نتیجه از نظر نمونه های تحقیق، متغیر فرصت طلبی هوشمندانه، دارای وضعیت (میانگین) بیشتر از حد متوسط و مطلوب است. متغیر اثرگذاری و نفوذ استراتژیک دارای میانگین ۳/۲۸ است، با توجه به مقدار آماره t برابر با ۲/۹۸ و مقدار احتمال که کمتر از ۰/۰۵ است، فرضیه صفر رد شده و در نتیجه از نظر نمونه های تحقیق، متغیر اثرگذاری

شکل (۴) مدل نهایی تحقیق

strategic thinking, its nature, content and patterns in the organization, the first internal conference on management and accounting, Nazanz, Islamic Azad University, Nazanz Branch, research assistant

5. Stacey Ralph, (1389), strategic thinking and transformation management, translated by Mustafa Jafari and Mahziar Kazemi Mohed, Tehran, Rasa Publications, third edition.

6. Naser Poursadegh, Yazdani Behrang, (2013), the effect of strategic thinking ability of senior managers on the success of small and medium-sized companies, Strategic Studies Journal, No. 7.

7. Bashir Benaim Yaser, (2013), the place of creativity and intuition in strategic thinking, bi-monthly police human development magazine, year 8, number 38.

8. Abraham, S. (2005), Strategic Thinking, Strategy & Leadership, Vol. 33 Iss: 5 pp. 5-12.

9. Lashkar Balouki Mojtabi, (2010), Commands and Techniques of Strategic Thinking, Tehran, Nas Publications, first edition.

10. Naderi Sohri Alireza, Shoghi Mohammad, (2012), the role of managers' strategic thinking in the effective management of the banking system, the first national conference on the development of monetary and banking management, Tehran, the permanent secretariat of the conference on the development of monetary and banking management.

11. Zarei, E. & Gholiha, A. (2010). Management and strategic planning. Tehran: Payam Publication.

12. Roger Kaufman, Herman Jerry, (2016), Strategic planning in the educational system, translated by Faridah Mashaikh and Abbas Bazargan, third edition, Tehran: Madrasah Publications.

13. Kazemi Marjan, Javadipour Mohammad, Norouzzadeh Reza, (2013), Studying the amount of strategic thinking of

پیشنهادهای

بر اساس داده های بدست آمده و با استناد به نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل داده ها، پیشنهادهای به شرح زیر به منظور بهبود وضعیت مولفه های تبیین کننده مهارت تفکر استراتژیک در دانشگاه فرهنگیان استان مازندران ارائه می گردد:

توجه کافی به میزان شناخت از فرصت ها و تهدیدهای محیط؛ با رصد کردن شرایط پیرامون دانشگاه فرهنگیان؛ اهمیت قائل شدن برای نظر مراجعین (درون سازمانی و بیرون سازمانی) در تصمیم گیری ها؛ قرار داشتن واحد سازمانی تحت مدیریت مدیران میانی و عملیاتی در راستای راهبردهای سازمان؛ استفاده مطلوب از امکانات فیزیکی در جهت تحقق اهداف سازمان؛ استفاده بهینه از توان منابع انسانی در جهت تحقق اهداف سازمان؛ فراهم سازی شرایط مناسب در محیط کار برای آزمون فرضیه های خلاقانه؛ با حمایت از ایده های نو در سازمان؛ بکارگیری خلاقیت، در حین تصمیم گیری در فرصت های زمانی محدود؛ ایجاد نگرش مثبت به تغییرات به عنوان وسیله ای برای کشف فرصت های نو ظهور؛ تاثیر مثبت تغییرات محیط بر فعالیت های واحد سازمانی تحت مدیریت؛ توجه کافی گردد. مطالعه و توجه به عملکرد سازمان های همسو برای تصمیم گیری در حوزه مدیریت؛ استفاده از زبان و داستان های الهام بخش جهت دریافت مفاهیم از افراد؛ هدایت چشم انداز و دورنمای سیاسی سازمان با در نظر گرفتن اهداف کوتاه مدت و بلند مدت سازمان و ایجاد روش هایی مانند برگزاری جلسات هفتگی؛ جهت بحث کردن به شیوه ای مفید و سازنده در واحدهای مختلف سازمان.

References

1. Arayesh, B., golmohammadi, E., (2011), Strategic Thinking, The Necessity of Present Managers of Iran, International Conference on Financial Management and Economics.
2. Rabiei Ali; Khatami No Farnaz; interested in Shahram; Khashai Fatemeh, Mehrarin Reza, (2007), examining the level of strategic thinking in strategy-oriented organizations, the fifth international conference on strategic management in Tehran.
3. Pisapia, J., Sun-Keung Pang, N, Hee, T.F, Lin, Y. and Morris, J. D. (May 2009), A Comparison of the Use of Strategic Thinking Skills of School Leaders in Hong Kong, Malaysia, Shanghai, and the United States: Exploratory Study, International Education Studies, vol.2, No.2
4. Mir Aftabzadeh Seyed Mehrdad; Mehrabi Abbas, Ranjbaran Maryam, (2012),

managers of educational groups of Islamic Azad Universities in Region 10, Educational Leadership and Management Quarterly, Garmsar Islamic Azad University, 5th year, number 4, winter 2019. pp. 133-151.

14. Khazaei Poul Fahima, Mehrara Asadullah, (2014), examining the status of managers' strategic thinking (case study: Regional Water Company of Mazandaran Province), the first international conference on the role of Islamic Revolution management in the power geometry of the global system (management, politics, economy, culture, Security, Accounting), Tehran, Permanent Secretariat of the International Conference of Political Saga and Economic Saga